

Saksnr. 25/3814
20.06.2025

Høringsnotat - Fribeløp for ungdom på Svalbard

Innhold

1	Innledning og sammendrag	3
2	Gjeldende rett	5
2.1	Nærmere om skattesystemet og lønnsbeskatningen på Svalbard	5
2.2	Kort om systemet med «frikort» på det norske fastlandet	6
3	Vurderinger og forslag	7
3.1	Innledning.....	7
3.2	Hvem som omfattes	8
3.3	Nærmere om beløpsgrensen	9
3.4	Gjennomføring av ordningen med fribeløp.....	10
3.4.1	Alternativ 1: Tilbakebetaling av trukket og innbetalt skatt.....	10
3.4.2	Alternativ 2: Digital løsning for arbeidsgiverne	11
3.4.3	Oppsummering og forslag.....	13
3.5	Presisering av at trygdeavgiften også betales fra første krone	13
4	Administrative og økonomiske konsekvenser	14
5	Ikrafttredelse	15
6	Utkast til lov- og forskriftsendringer	15

1 INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Alle som mottar lønnsinntekt på Svalbard, skal betale skatt etter en såkalt lønnstrekkordning. Lønnstrekkordningen innebærer at skatt og eventuell trygdeavgift blir beregnet fra første krone. Det gis ikke fradrag i inntekt som skattlegges etter lønnstrekkordningen, og det er ingen frikortgrense. Skattesatsen for lønn som blir skattlagt ved lønnstrekk, er 8 prosent for årsinntekt opp til 12 G (1 561 920 kroner per 1. mai 2025). For arbeidstakere med medlemskap i den norske folketrygden blir det i tillegg beregnet en trygdeavgift på 7,7 prosent av lønnen. Det betyr for eksempel at en ungdom bosatt på Svalbard som har en sommerjobb og tjener 10 000 kroner, betaler totalt 1 570 kroner i skatt og trygdeavgift.

Av Svalbardmeldingen for 2024 (Meld. St. 26 (2023–2024)) fremgår det at Regjeringen vil utrede en ordning som gjør det mulig for ungdom på Svalbard å tjene mindre beløp uten å betale inntektsskatt. I meldingen er det vist til at Regjeringen har merket seg at Longyearbyen ungdomsråd ønsker å endre Svalbardskatteloven slik at det blir mulig å ta småjobber uten å betale inntektsskatt. I meldingen ellers er det ikke gitt noen nærmere føringer på hvordan ordningen skal utformes.¹

Departementet foreslår i dette høringsnotatet et fribeløp på 100 000 kroner for ungdom som ved utløpet av inntektsåret er 13 til 19 år. Det foreslås at fribeløpsordningen gjelder ungdom som er skattemessig bosatt på Svalbard og ungdom som har begrenset skatteplikt til Svalbard.

En ordning med fribeløp for ungdom vil komplisere lønnstrekkordningen. En forutsetning for å innføre en fribeløpsordning på Svalbard er at den gjelder et begrenset antall personer. Systemet med frikort som vi har på det norske fastlandet, kan ikke overføres direkte til den enkle lønnstrekkordningen som gjelder på Svalbard. I dette høringsnotatet skisserer departementet to aktuelle måter å gjennomføre ordningen

¹ Svalbardmeldingen ble behandlet i Utenriks- og forsvarskomiteen, som avga innstilling 5. november 2024 (Innst. 36 S (2024–2025)). Ordningen med fribeløp for ungdom er ikke nærmere omtalt i innstillingen.

med fribeløp på. Det ene alternativet går ut på at arbeidsgiver fortsatt trekker brutto skatt og eventuell trygdeavgift etter lønnstrekkordningen, men at Skatteetaten tilbakebetaler trukket og innbetalt skatt og trygdeavgift opp til fribeløpet på 100 000 kroner (alternativ 1). Det andre alternativet innebærer at det utvikles en digital løsning, hvor arbeidsgiver kan spørre om status for den enkelte skattepliktige og umiddelbart få svar på hva som hittil er rapportert og registrert av inntekt på vedkommende. Dersom det er rapportert og registrert under 100 000 kroner, vil denne ungdommen kunne få utbetalt inntil 100 000 kroner uten å betale skatt eller trygdeavgift (alternativ 2).

Departementet foreslår alternativ 1. En slik løsning gir lavere risiko for feil skatt. Den manuelle behandlingen antas å være lite ressurskrevende for Skatteetaten siden ordningen omfatter et begrenset antall personer. Likviditetsulempen for ungdommene vil heller ikke være stor, ettersom tilbakebetaling kan skje annenhver måned. Departementet oppfordrer høringsinstansene til å gi innspill om valget mellom de to alternativene.

Alternativ 1 vil ha begrensede administrative og økonomiske konsekvenser. Alternativ 2 vil kreve noe mer utviklingsarbeid. Kostnader til utvikling vil utgjøre opptil 6 mill. kroner. Kostnader til teknisk forvaltning av løsningen vil utgjøre opptil 1 mill. kroner årlig. En fribeløpsbeløpsgrense på 100 000 kroner anslås å gi et provenytab på 560 000 kroner, basert på tallene fra 2024. Provenyvirkningen vil kunne variere mye fra år til år avhengig av hvor mange ungdommer som er i jobb.

Departementet viser til utkast til ny § 3-3 og endringer i §§ 5-2 og 6-3 i Svalbardskatteloven og utkast til endringer i § 5 i Svalbardskatteforskriften. Det foreslås at forslaget gis virkning fra og med inntektsåret 2026.

2 GJELDENE RETT

2.1 Nærmere om skattesystemet og lønnsbeskatningen på Svalbard

Svalbardskatteloven (lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard) gjør Svalbard skatteteknisk til eget beskatningsområde. Skattesystemet på Svalbard skiller seg på mange måter fra systemet i Fastlands-Norge. Skattesystemet på Svalbard er utformet med sikte på at det skal være enkelt og lett å administrere. Svalbardskatten følger et tosporet system: en særskilt lønnstrekkordning for lønn og pensjon mv. og en ordinær skattefastsetting for andre typer inntekt.

Lønnstrekkordningen omfatter blant annet lønn, pensjon og enkelte ytelser etter folketrygdloven, jf. Svalbardskatteloven § 3-1 første ledd. Lønnstrekkordningen gjelder lønn mv. som er opptjent under opphold på Svalbard som varer sammenhengende i minst 30 dager, jf. Svalbardskatteloven § 2-2 første ledd. Regelen om 30 dager sammenhengende opphold skal praktiseres slik at ethvert brudd i oppholdet på Svalbard avbryter perioden. Oppholder for eksempel en person seg først 14 dager på Svalbard, så en helg utenfor Svalbard og deretter 20 dager på Svalbard, foreligger to oppholdsperioder hver på under 30 dager. Det vises til omtale i Skatte-ABC 2024/2025 punkt S-23-3.4 «Nærmere om 30-dagersregelen».

Lønnstrekkordningen innebærer at skatt og eventuell trygdeavgift blir beregnet fra første krone. Det gis ikke fradrag i inntekt som skattlegges etter lønnstrekkordningen. Arbeidsgiver trekker skatten som en prosentandel av brutto lønn, som et endelig skatteoppgjør. Skattesatsen for inntekt som blir skattlagt ved lønnstrekk, er 8 prosent for årsinntekt opp til 12 G (1 561 920 kroner per 1. mai 2025). For den delen av inntekten som overstiger 12 G, er skattesatsen 22 prosent. Dette følger av Svalbardskatteloven § 3-1 første ledd og Stortingets skattevedtak for Svalbard for inntektsåret 2025 (Svalbardskattevedtaket 2025) § 3 bokstav a.

For arbeidstakere med medlemskap i den norske folketrygden, blir det i tillegg til skatt trukket en trygdeavgift på 7,7 prosent av lønnen, jf. stortingsvedtak om fastsetting av

avgifter mv. til folketrygden for 2025 § 7. Personer som er medlemmer i den norske folketrygden når de bosetter seg eller tar opphold på Svalbard, beholder medlemskapet. En person som ikke er medlem, blir medlem ved å ta arbeid hos norsk arbeidsgiver på Svalbard. Medlemskap på Svalbard er regulert i folketrygdloven § 2-3.

Trygdeavgiften trekkes samtidig med og på samme måte som skatt.

Det blir ikke beregnet arbeidsgiveravgift på Svalbard, jf. stortingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2025 § 3 første ledd.

En stor del av befolkningen på Svalbard har forholdsvis korte opphold der, og mange kommer fra andre land enn Norge. For utenlandske arbeidstakere vil det ofte mangle lønnshistorikk som gir grunnlag for å fastsette forskuddstrekk, og det vil også kunne bli vanskelig å inndrive restskatt etter utreise fra Svalbard. Dette er en viktig del av begrunnelsen for lønnstrekkordningen. Slike systemer blir også brukt noen steder i utlandet, hvor det er behov for et enkelt system som er lett å administrere. Systemet blir gjerne omtalt som PAYE («Pay As You Earn»).

Annen inntekt enn lønn og pensjon (for eksempel kapitalinntekt og næringsinntekt) blir i hovedsak skattlagt etter de samme reglene som på det norske fastlandet, men med en lavere skattesats, jf. Svalbardskatteloven § 3-2. Kapitalskattesatsen er 16 prosent, jf. Svalbardskattevedtaket 2025 § 3 bokstav c. Personlige skattytere får et fradrag i slik inntekt på 20 000 kroner, jf. Svalbardskattevedtaket 2025 § 3 første ledd bokstav c og siste ledd.

2.2 Kort om systemet med «frikort» på det norske fastlandet

På det norske fastlandet kan privatpersoner tjene inntil 100 000 kroner i året (2025) uten å betale skatt, den såkalte frikortgrensen. Frikortgrensen er ikke en særskilt fastsatt inntektsgrense, men en konsekvens av satsstrukturen i skattesystemet på fastlandet. Frikortgrensen sikter til inntekter som er så lave at de verken treffes av inntektsskatt eller trygdeavgift. Frikortgrensen følger av at det gis et standard

bunnfradrag i alminnelig inntekt (personfradrag), at det er en nedre grense for når det skal beregnes trygdeavgift av personinntekten, og at det er en beløpsgrense for når restskatt innkreves.

I 2025 utgjør personfradraget 108 550 kroner, jf. skatteloven § 15-4 og Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2025 § 6-3. Skattytere med rett til personfradrag betaler ikke skatt på alminnelig inntekt under denne grensen. Alminnelig inntekt omfatter både arbeids-, trygde-, pensjons-, kapital-, og virksomhetsinntekter.

Trygdeavgift utskrives på personinntekt. Den omfatter i korte trekk brutto arbeids-, trygde-, og pensjonsinntekter, samt virksomhetsinntekter for selvstendig næringsdrivende. Den nedre grensen for å svare trygdeavgift er satt til 99 650 kroner (2025), jf. folketrygdloven § 23-3 fjerde ledd. Over dette skal det betales 25 prosent trygdeavgift av den delen av personinntekten som overstiger den nedre grensen, frem til det gir lavere trygdeavgift å betale etter de ordinære satsene av hele personinntekten. Siden det ikke blir krevd restskatt for beløp under 100 kroner inkl. renter, er frikortgrensen noe høyere enn nedre grense for å betale trygdeavgift (100 000 kroner).

Frikortgrensen blir ofte sett på som en mulighet for ungdom til å ha en viss arbeidsinntekt uten å betale skatt, men gjelder generelt for alle aldersgrupper. Nedre grense for trygdeavgift er ikke et bunnfradrag. På grunn av opptrappingen har den nedre grensen bare betydning for lønn opp til om lag 144 000 kroner. For lønn over dette, er skatten ikke påvirket av grensen.

3 VURDERINGER OG FORSLAG

3.1 Innledning

Departementet foreslår et fribeløp på 100 000 kroner for ungdom på Svalbard som ved utgangen av inntektsåret er 13 til 19 år. Systemet med frikort som vi har på det norske fastlandet, kan ikke overføres direkte til den enkle lønnstrekkordningen som gjelder på

Svalbard. Departementet skisserer to mulige løsninger for innføring av fribeløpet, se punkt 3.4 nedenfor.

3.2 Hvem som omfattes

Departementet foreslår at fribeløpsordningen skal omfatte ungdom som ved utgangen av inntektsåret er 13 til 19 år. Dette innebærer for eksempel at en person som er 12 år i januar og fyller 13 år i september, omfattes. En person som er 19 år i januar og fyller 20 år i september, omfattes ikke. I Svalbardmeldingen for 2024 er begrepet «ungdom» brukt, noe som språklig sett kan tilsi en aldersgrense på 13 til 19 år. Initiativet til denne ordningen kom dessuten fra Longyearbyen ungdomsråd, hvor aldersgrensen er fra 13 til 19 år. Ettersom en fribeløpsordning vil komplisere lønnstrekkordningen, er det en forutsetning at den gjelder et begrenset antall personer.

Departementet har vurdert om fribeløpsordningen skal avgrenses til ungdom som er skattemessig bosatt på Svalbard (minst 12 måneders opphold) eller om ordningen også skal gjelde ungdom som har begrenset skatteplikt til Svalbard (30 dagers sammenhengende opphold), se Svalbardskatteloven §§ 2-1 og 2-2. Personer som før oppholdet på Svalbard ikke har vært skattemessig bosatt i Norge (herunder Svalbard) i løpet av de siste 10 årene, er de første fem årene begrenset skattepliktige for lønns- og næringsinntekter på Svalbard, jf. Svalbardskatteloven § 2-1 annet ledd.

For Skatteetaten vil det være krevende å skille ungdom som er skattemessig bosatt, fra ungdom som har begrenset skatteplikt. Det vil administrativt sett være enklest å inkludere begge grupper. Departementet foreslår at begge gruppene skal være omfattet. Dette innebærer for eksempel at en svensk ungdom som bosetter seg på Svalbard, vil kunne bruke ordningen også de fem første årene på Svalbard. Videre vil en ungdom fra det norske fastlandet kunne ta sommerjobb på Svalbard og få samme fribeløp som på fastlandet. Dette forutsetter at ungdommen tar opphold på Svalbard som varer *sammenhengende* i minst 30 dager, jf. Svalbardskatteloven § 2-2 første ledd. Ethvert brudd i oppholdet på Svalbard avbryter perioden, jf. punkt 2.1 over.

Bosettingen i Barentsburg skattlegges etter et forenklet system med fellesoppgjør for ansattes skatt. Administrativt sett lar det seg gjøre å inkludere ungdom som skattlegges etter denne ordningen. Arbeidsgiveren må da spesifisere summen av lønnsutbetalinger i intervallet 0 til 100 000 kroner for ansatte i aldersgruppen, og det samlede skatteoppgjøret korrigeres tilsvarende.

Departementet viser til utkast til ny § 3-3 og utkast til endringer § 6-3 annet ledd i Svalbardskatteloven.

3.3 Nærmere om beløpsgrensen

Frikortgrensen i Fastlands-Norge er 100 000 kroner i 2025. I Svalbardmeldingen er begrepet «mindre beløp» brukt om ordningen, noe som kan tilsi en lavere beløpsgrense enn 100 000 kroner. Longyearbyen ungdomsråd har tidligere pekt på at de ønsker en beløpsgrense som ligger opp mot frikortgrensen på fastlandet. Ordningen vil også gjelde ungdom bosatt på det norske fastlandet med begrenset skatteplikt til Svalbard. Departementet foreslår at beløpsgrensen settes til 100 000 kroner.

Departementet mener det er hensiktsmessig å knytte fribeløpet på Svalbard til frikortgrensen på fastlandet. Det vil også være et naturlig utgangspunkt at fribeløpet for ungdom på Svalbard fremover i tid blir justert likt med frikortgrensen på fastlandet. Departementet viser til utkast til ny § 3-3 i Svalbardskatteloven.

Departementet foreslår videre at fribeløpsordningen begrenses til lønnsinntekt og ikke gjelder annen inntekt etter lønnstrekkordningen. Lønn, feriepengar og annen godtgjørelse vunnet ved arbeid i tjenesteforhold vil være omfattet. Det må foreligge et arbeidsgiver-ansatt-forhold og utbetalingen må knytte seg til dette. I tillegg omfattes sykepengar. Pensjon og andre ytelser etter folketrygdloven skal ikke være omfattet. Departementet viser til utkast til ny § 3-3 i Svalbardskatteloven.

Slik skattesystemet på Svalbard er utformet, må fribeløpet innføres som et bunnfradrag. Departementet foreslår at fribeløpet fritas fra både inntektsskatt og trygdeavgift. Det betyr for eksempel at en ungdom som tjener 110 000 kroner, og som er medlem av den norske folketrygden, med dagens satser vil betale totalt 1 570 kroner i skatt og trygdeavgift (15,7 prosent av 10 000 kroner). Departementet foreslår å presisere i forskrift at ungdom som omfattes av fribeløpsordningen, ikke betaler trygdeavgift av fribeløpet. Departementet viser til utkast til § 5 nytt annet punktum i Svalbardskatteforskriften.

Departementet foreslår at det ikke skal skje noen samordning av fribeløpet på Svalbard med «frikortet» i Fastlands-Norge. En ungdom har da mulighet til å tjene 100 000 kroner skattefritt både i Fastlands-Norge og på Svalbard. En eventuell samordning med avkortning vil gi betydelige administrative utfordringer. Det er i dag ingen samordning mellom svalbardskatt og fastlandsskatt, og innføring av en samordning vil bryte med denne tradisjonen. Ettersom ordningen gjelder ungdom i aldersgruppen 13 til 19 år, antas det at få har mulighet til å tjene 100 000 kroner både i Fastlands-Norge og på Svalbard. En eventuell samordning vil uansett gjelde få skattepliktige, selv om antallet kan øke noe på grunn av økte insentiver til å arbeide begge steder. I 2023 var det 111 personer i alderen 13 til 19 år som hadde skattepliktig inntekt på Svalbard. Av disse var det 31 personer som også hadde inntekt på fastlandet.

3.4 Gjennomføring av ordningen med fribeløp

Departementet mener det er to aktuelle måter å gjennomføre ordningen med fribeløp på:

3.4.1 Alternativ 1: Tilbakebetaling av trukket og innbetalt skatt

Den ene løsningen innebærer at arbeidsgiver fortsatt trekker brutto skatt og eventuell trygdeavgift etter lønnstrekkordningen, men at Skatteetaten tilbakebetaler trukket og innbetalt skatt og trygdeavgift opp til fribeløpet på 100 000 kroner. Tilbakebetalingen vil skje ved vedtak fra skattemyndighetene, og vil kunne skje løpende gjennom året. Det anses mest aktuelt med tilbakebetaling annenhver måned.

En slik løsning vil være enkel å innføre. Arbeidsgiver på Svalbard vil forholde seg til lønnstrekkordningen på samme måte som i dag. Videre er det mindre sannsynlig at det vil oppstå feil skatt ved en slik løsning, ettersom Skatteetaten vil ha oversikt over hvor mye som er trukket av skatt, og hvor mye som faktisk er tilbakebetalt til ungdommen. På den andre siden vil en slik løsning kreve manuell behandling av skattekontoret på Svalbard og innebære en likviditetsulempe i perioden fram til tilbakebetaling.

Departementet viser til utkast til ny § 3-3 i Svalbardskatteloven.

3.4.2 Alternativ 2: Digital løsning for arbeidsgiverne

Det andre alternativet er å utvikle en digital løsning for arbeidsgiverne. I denne løsningen kan arbeidsgiver spørre om status for den enkelte skattepliktige og umiddelbart få svar på hva som hittil er rapportert og registrert av inntekt på vedkommende. Dersom det er rapportert og registrert under 100 000 kroner på en ungdom, vil denne ungdommen kunne få utbetalt inntil 100 000 kroner uten å betale skatt eller trygdeavgift. Arbeidsgivere på Svalbard plikter å levere opplysninger om foretatt lønnstrekk for hver kalendermåned etter reglene i a-opplysningsloven, jf. Svalbardskatteloven § 5-2 femte ledd. Ordningen kan baseres på disse opplysningene.

En fordel med denne løsningen, er at den ikke gir samme likviditetsulempe for ungdommene som alternativ 1. Imidlertid er løsningen mindre brukervennlig for arbeidsgiverne, ettersom de må forholde seg til en ny digital løsning, i stedet for å forholde seg til lønnstrekkordningen slik den er i dag. I tillegg er en ulempe med denne løsningen at den innebærer noe større risiko for feil skattetrekk. Det kan for eksempel være feil i rapporteringen, forsinket rapportering eller utelatt rapportering fra enkelte arbeidsgivere. Arbeidsgivere kan derfor via en slik digital løsning få uriktige opplysninger om fribeløpet er nådd eller ikke. Feilen vil imidlertid bli avdekket ved kontroll av lønnstrekkordningen for det aktuelle året.

De uriktige opplysningene kan føre til at skattetrekket blir for lavt. Skatteetaten vil etter dagens regler ha anledning til å kreve manglende skattetrekk av arbeidsgiver i etterkant, jf. Svalbardskatteloven § 5-2 sjette ledd første punktum. Arbeidsgiver vil ha et regresskrav mot den ansatte og en motregningsrett for regresskravet i lønnsytelser til den ansatte, jf. § 5-2 sjette ledd annet punktum. I tilfeller hvor den ansatte ikke lenger er ansatt hos arbeidsgiver og/eller ikke oppholder seg på Svalbard, vil det være utfordrende for arbeidsgiver å kreve regress. Det kan også oppleves urimelig for arbeidsgiver å bli ansvarlig for lavt lønnstrekk, når arbeidsgiveren har forholdt seg til opplysningene i den digitale løsningen. I tilfeller hvor ungdommen har én arbeidsgiver, vil arbeidsgiveren ha oversikt over hvor mye lønn ungdommen har mottatt. Men dette gjelder ikke hvis ungdommen har to eller flere arbeidsgivere. Departementet foreslår derfor at den ansatte, og ikke arbeidsgiver, blir ansvarlig for manglende lønnstrekk under alternativ 2. Departementet viser til utkast til endringer § 5-2 sjette ledd i Svalbardskatteloven.

Alternativ 2 kan til en viss grad sammenlignes med tjenesten for å innhente skattekort på fastlandet, jf. skattebetalingsloven § 5-1. Løsningen for innhenting av skattekort gir imidlertid bare informasjon om hvilken trekkprosent eller trekktabell som skal benyttes, og gir ikke konkret informasjon om den skattepliktiges inntekter. Alternativ 2 vil derfor kreve regelendringer som gir arbeidsgiver rett til å få opplysninger fra skattemyndighetene om hvor mye en ansatt har tjent og resterende fribeløp. Opplysninger om en persons lønnsinntekt regnes som personopplysninger, jf. personvernforordningen artikkel 4 nr. 1. Alternativ 2 innebærer utlevering av opplysninger fra skattemyndighetene til arbeidsgiveren og bruk av opplysningene hos arbeidsgiveren. Behandling av personopplysninger krever et rettslig grunnlag, et legitimt formål og at behandlingen er forholdsmessig. Opplysninger om en persons lønnsinntekt er underlagt taushetsplikt etter skatteforvaltningsloven § 3-1, slik at det kreves hjemmel for unntak.

Etter departementets syn er opplysninger om en persons lønnsinntekt av mindre sensitiv karakter. Videre har arbeidsgiveren allerede opplysninger om hvor mye den ansatte har fått utbetalt fra denne arbeidsgiverens virksomhet. Flertallet av ungdommene har bare én arbeidsgiver. Opplysningene vil bli brukt til fordel for ungdommen, ved at de muliggjør skattefritak allerede på utbetalingstidspunktet. Departementet mener at kravet om legitimt formål er oppfylt og at nytten i dette tilfellet er større enn personvernulempene ved behandlingen. Inngrepet må anses som forholdsmessig. Endringen innebærer at opplysninger om den ansattes samlede lønnsinntekt så langt i inntektsåret, blir gjort tilgjengelig for arbeidsgiveren elektronisk. Det presiseres i lovteksten at arbeidsgiver ikke kan bruke opplysningene til andre formål enn det som fremgår av loven. I tillegg foreslår departementet at skattemyndighetene skal registrere hvem som har etterspurt lønnsopplysninger om den ansatte. Den ansatte skal ha rett til innsyn i egne opplysninger og i opplysninger om hvilke arbeidsgivere som har etterspurt og mottatt opplysninger fra skattemyndighetene. Departementet viser til utkast til endringer i § 5-2 tredje ledd i Svalbardskatteloven.

3.4.3 Oppsummering og forslag

Etter en samlet vurdering foreslår departementet alternativ 1. Denne løsningen gir lavere risiko for feil skatt. Den manuelle behandlingen antas å være lite ressurskrevende for Skatteetaten siden ordningen omfatter et begrenset antall personer. Likviditetsulempen for ungdommene vil heller ikke være stor, ettersom tilbakebetaling kan skje annenhver måned.

Departementet oppfordrer høringsinstansene til å gi innspill om valget mellom de to skisserte alternativene.

3.5 Presisering av at trygdeavgiften også betales fra første krone

I lønnstrekkordningen trekkes trygdeavgift samtidig med skatt, for medlemmer av den norske folketrygden. Departementet foreslår å presisere i forskrift at trygdeavgiften også betales fra første krone etter lønnstrekkordningen. Dette gjøres ved å legge til en

henvisning til Svalbardskatteloven § 3-1 i Svalbardskatteforskriften § 5 første punktum. Departementet viser til utkast til endringer i § 5 første punktum i Svalbardskatteforskriften.

4 ADMINISTRATIVE OG ØKONOMISKE KONSEKVENSER

De administrative konsekvensene av forslaget avhenger av hvilken løsning som velges for gjennomføringen. Alternativ 1 innebærer en manuell behandling på skattekontoret og vil kreve utvikling av en løsning for tilbakebetaling til den skattepliktige. Ettersom en fribeløpsordning vil omfatte få personer, vil alternativ 1 ha begrensede administrative og økonomiske konsekvenser.

Alternativ 2 krever arbeid med å utvikle en digital løsning for arbeidsgiverne. Kostnader til utvikling vil utgjøre opptil 6 mill. kroner. Kostnader til teknisk forvaltning av løsningen vil utgjøre opptil 1 mill. kroner årlig. Dersom en slik løsning ikke kommer på plass før iverksettelse av ordningen, kan arbeidsgivere kontakte skattekontoret på Svalbard per telefon/e-post/kontaktskjema og på den måten få svar fra skattekontoret manuelt. Dette vil ikke være særlig ressurskrevende for skattekontoret, ettersom ordningen vil gjelde et begrenset antall personer.

Begge alternativene vil kreve veiledning og kontroll fra skattekontoret på Svalbard.

Per 10. desember 2024 bor det 180 ungdommer på Svalbard i aldersgruppen 13 til 19 år, hvorav 111 hadde lønnsinntekt i 2024. Av disse tjente 16 mellom 50 000 og 100 000 kroner, og 14 tjente 100 000 kroner eller mer.

En fribeløpsbeløpsgrense på 100 000 kroner anslås å gi et provenytap på 560 000 kroner, basert på tallene fra 2024. Provenyvirkningen vil kunne variere mye fra år til år avhengig av hvor mange ungdommer som er i jobb.

En frikortgrense på 100 000 kroner på Svalbard innføres som et bunnfradrag. På grunn av forskjeller i skattesystemet mellom Svalbard og det norske fastlandet vil det bli noe forskjell i hvor mye en betaler i skatt på inntekter over 100 000 kroner. Dette skyldes opptrappingssystemet for trygdeavgift, skatt på alminnelig inntekt og trinnskatten.

5 IKRAFTTREDELSE

Departementet foreslår at endringene trer i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2026.

6 UTKAST TIL LOV- OG FORSKRIFTSENDRINGER

Utkast til lov om endringer i Svalbardskatteloven

I

I lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard gjøres følgende endringer:

Lovendringer med alternativ 1:

Ny § 3-3 skal lyde:

§ 3-3 Fribeløp for ungdom

Ungdom som ved utløpet av inntektsåret er fra og med 13 til og med 19 år, skal ikke betale skatt av lønnsinntekter innenfor et beløp svarende til beløpsgrensen for frikort på det norske fastlandet, jf. skattebetalingsloven kapittel 5 med forskrifter. Med lønnsinntekter menes lønn, feriepenger, annen godtgjørelse vunnet ved arbeid i tjenesteforhold og sykepenger. Arbeidsgiver trekker skatt etter § 3-1 uten hensyn til fribeløpet. Trukket skatt innenfor fribeløpet refunderes fra skattemyndighetene.

§ 6-3 annet ledd skal lyde:

§ 3-3 gjelder tilsvarende.

§ 6-3 nåværende annet til tredje ledd blir tredje til nytt fjerde ledd.

Lovendringer med alternativ 2:

Ny § 3-3 skal lyde:

§ 3-3 Fribeløp for ungdom

Ungdom som ved utløpet av inntektsåret er fra og med 13 til og med 19 år, skal ikke betale skatt av lønnsinntekter innenfor et beløp svarende til beløpsgrensen for frikort på det norske fastlandet, jf. skattebetalingsloven kapittel 5 med forskrifter. Med lønnsinntekter menes lønn, feriepenger, annen godtgjørelse vunnet ved arbeid i tjenesteforhold og sykepenger. Arbeidsgiver trekker ikke skatt av beløpet, jf. § 5-2.

§ 5-2 tredje ledd skal lyde:

Ved utbetaling til ungdom som nevnt i § 3-3, skal opplysninger om den ansattes samlede lønnsinntekt hittil i inntektsåret gjøres tilgjengelig for arbeidsgiver elektronisk. Arbeidsgiver skal ikke bruke opplysningene til andre formål enn å avklare fritak fra lønnstrekk etter § 3-3. Skattemyndighetene registrerer hvem som har etterspurt lønnsopplysninger om den ansatte. Den ansatte har rett til innsyn i egne opplysninger og i opplysninger om hvilke arbeidsgivere som har etterspurt og mottatt opplysninger fra skattemyndighetene.

§ 5-2 nåværende tredje til femte ledd blir fjerde til sjette ledd.

§ 5-2 syvende ledd skal lyde:

Er lønnstrekket for lavt, skal arbeidsgiver innbetale differansen. Arbeidsgiver som dekker en ansatts skatt etter foregående punktum, kan motregne regresskravet i lønn og annen godtgjørelse til den ansatte. Den ansatte kan holdes ansvarlig for beløpet når kravet i forhold til arbeidsgiver må anses som uerholdelig. Er lønnstrekket for høyt, skal differansen tilbakebetales den ansatte. *Den ansatte er ansvarlig for manglende lønnstrekk etter § 3-3.*

§ 5-2 nåværende syvende til niende ledd blir åttende til nytt tiende ledd.

§ 6-3 annet ledd skal lyde:

§ 3-3 gjelder tilsvarende.

§ 6-3 nåværende annet til tredje ledd blir tredje til nytt fjerde ledd.

II

Loven trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2026.

Forskriftsendringer med alternativ 1 og 2:

I forskrift 15. desember 1997 nr. 1305 om skatt til Svalbard gjøres følgende endringer:

I

§ 5 skal lyde:

§ 5 *Trygdeavgift*

Betaling og innkreving av trygdeavgift etter folketrygdloven § 23-3 skjer etter de samme reglene som gjelder for skatt til Svalbard, jf. *Svalbardskatteloven § 3-1 og kapittel 5. Svalbardskatteloven § 3-3 gjelder tilsvarende for trygdeavgift.*

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2026.